athena

Naam: _____

Klas: _____

Datum: _____

Bron 1: Statistiek, wie vocht er mee?

Let op! Bewerkte, afgeronde cijfers.

Land / gebied	Ongeveer aantal soldaten of arbeiders ingezet
Brits-Indië (nu India, Pakistan, Bangladesh)	meer dan 1 miljoen
Canada	ongeveer 620.000
Australië	ongeveer 420.000
Franse kolonies in Afrika (o.a. Senegal)	ongeveer 200.000
Zuid-Afrika	ongeveer 250.000
Nieuw-Zeeland	ongeveer 100.000
China (arbeiders, geen soldaten)	ongeveer 140.000

1. Welk niet-Europees land of gebied stuurde de meeste mensen? Hoeveel?

   _____

2. Waarom denk je dat de Chinese mannen “arbeiders” worden genoemd en geen soldaten? Wat deden ze volgens jou?

   _____

3. Is dit een betrouwbare bron? Wat zou je willen weten over wie deze cijfers verzamelde?

   _____

   _____

LIVEWORKSHEETS

Bron 2: Foto van Indische soldaten

THE INDIAN ARMY ON THE WESTERN FRONT

1. Beschrijf wat je ziet in drie zinnen: personen, kleding, omgeving.

   _____

   _____

   _____

2. Waarom denk je dat deze foto genomen werd?

   _____

3. Wat vind je opvallend aan hun kleding in vergelijking met het weer in Noord-Frankrijk en België?

   _____

4. Een foto lijkt echt, maar is hij dat altijd? Wie koos wat er op de foto kwam?

   _____

LIVEWORKSHEETS

Bron 3: Brief van een Indische soldaat

"Ik ben ver van huis in een koud land. De oorlog is anders dan alles wat ik kende. De granaten vallen dag en nacht. Ik denk aan mijn familie in het dorp en bid dat ik hen terugzie."

Achtergrondinformatie:

Dit is een bewerkte tekst die gebaseerd is op brieven van Indische soldaten. Brieven van Indische soldaten werden door de Britten gelezen en gecensureerd. Samenvattingen ervan zijn bewaard.

1. Welke gevoelens heeft de schrijver? Onderstreep twee woorden die dat tonen.

   _____

2. Waarom werden zulke brieven door de legerleiding gelezen?

   _____

3. Zijn gevoelens in een brief een betrouwbare bron over de oorlog zelf? Waarom wel of niet?

   _____

   _____

4. Als de brief eerst gecensureerd werd, wat betekent dat voor wat wij nu lezen?

   _____

   _____

LIVEWORKSHEETS

Bron 4: De slag van Passendale, 1917

Australië en Nieuw-Zeeland waren in 1914 deel van het Britse Rijk. Toen Groot-Brittannië de oorlog verklaarde, trokken zij mee ten strijde. Duizenden mannen meldden zich vrijwillig. In 1915 vochten ze bij Gallipoli in Turkije, en dat werd een mislukking. Na Gallipoli werd het grootste deel van het Australische leger vanuit Egypte naar het Westfront gestuurd, waar het vanaf begin 1916 in Frankrijk en België diende. In juni 1917 werd de Nieuw-Zeelandse divisie, die eerst aan de Somme had gevochten, naar de Ieperboog overgebracht.

Waarom net daar? Ieper lag op de weg naar de Kanaalhavens, die voor de Britten levensbelangrijk waren. Ieper was belangrijk voor de verdediging van die havens, en ook als vertrekpunt om Duitse aanvallen te kunnen beantwoorden. In het najaar van 1917 wilde de Britse legerleiding de heuvelrug bij Passendale veroveren. Daarvoor werden voor het eerst vier Anzac-divisies in één aanval naast elkaar ingezet.

Wat gebeurde er op 12 oktober 1917?
De Nieuw-Zeelanders vielen aan op de Bellevue Spur, de Australische 3e divisie ernaast. Het regende, de grond was veranderd in modder en het Duitse prikkeldraad lag nog grotendeels intact. De aanval mislukte. Passendale zelf werd uiteindelijk pas op 6 november 1917 door de Canadezen ingenomen.

Cijfers: slachtoffers uit Australië en Nieuw-Zeeland
Let op: "slachtoffers" of "verliezen" betekent hier doden, gewonden en vermisten samen.

Wie / wanneer	Aantal
Nieuw-Zeeland, 12 oktober 1917, doden	ongeveer 845 (45 officieren en 800 manschappen)
Nieuw-Zeeland, 12 oktober 1917, gewonden	meer dan 2.700
Nieuw-Zeeland, hele periode in de Ieperboog (tot februari 1918)	meer dan 18.000 slachtoffers, waarvan ongeveer 5.000 doden
Australië, 3e divisie, alleen 12 oktober 1917	3.199 slachtoffers
Australië, alle gevechten rond Ieper in 1917 (± 8 weken)	38.093 slachtoffers

LIVEWORKSHEETS

Begrijpen

1. Waren Australië en Nieuw-Zeeland in 1914 onafhankelijke landen of deel van het Britse Rijk? Wat betekent dat voor hun deelname aan de oorlog?

   _____

   _____

2. Zoek Australië, Nieuw-Zeeland en Ieper op een wereldkaart. Hoeveel kilometer ligt Ieper ongeveer van Sydney of Wellington? Hoe zouden de soldaten daar gekomen zijn?

   _____

   _____

3. Wat wilden de Britten bereiken bij Ieper? Noem één reden uit de tekst.

   _____

   _____

Cijfers lezen

4. Hoeveel Nieuw-Zeelanders sneuvelden op één dag, 12 oktober 1917?

   _____

5. Hoeveel Australiërs en Nieuw-Zeelanders vielen samen uit op die ene dag? Tel de cijfers voor de Nieuw-Zeelandse doden en gewonden en de Australische 3e divisie bij elkaar op.

   _____

Bronnen beoordelen

6. Sommige bronnen noemen 843, andere 845, 846 of 852 Nieuw-Zeelandse doden op 12 oktober. Waarom zouden de cijfers verschillen? Moet je daarom twijfelen aan de hele bron?

   _____

   _____

LIVEWORKSHEETS

7. De cijfers komen van Nieuw-Zeelandse en Australische websites. Zij herdenken hun eigen soldaten. Kan dat een invloed hebben op wat ze benadrukken? Waarom wel of niet?

_____

_____

8. Deze tekst is bewerkt en geschreven door een leerkracht. Wat is het verschil met een bron uit 1917 zelf?

_____

_____

BESLUIT

Besluit in twee zinnen: waarom noemen we dit een wereldoorlog en niet alleen een Europese oorlog?

_____

_____

Bron 6: Rekruteringsaffiche

1. Welke boodschap heeft de affiche?

_____

_____

2. Wie wordt aangesproken?

_____

3. Welke middelen gebruikt het (kleur, tekst, beeld, schuldgevoel, eer)?

_____

4. Is dit een betrouwbare bron over hoe het in de oorlog werkelijk was? Waarom niet?

_____

5. Wat vertelt het wel over de tijd?

_____

_____

LIVEWORKSHEETS